

SÍNDIC DE GREUGES DE LA COMUNITAT VALENCIANA

SÍNDIC DE GREUGES DE LA COMUNITAT VALENCIANA REGISTRE GENERAL
10/06/2010
EIXIDA NUM. 24020.....

Ajuntament de Cullera
Sr. Alcalde-Presidente
Pl. de la Mare de Déu, 5
CULLERA - 46400 (València)

=====
Ref. queixa núm. 104501
=====

Assumpte: discriminació amb l'ús del valencià.

Senyor,

Vam rebre en esta institució un escrit signat pel Sr. (...), veí de la localitat de València, que va estar registrat amb el número indicat més amunt.

Substancialment manifestava els fets i les consideracions següents:

- Que la retolació de les informacions i serveis públics oferits per l'Ajuntament de Cullera en les seues platges d'arena (cartells d'avís, normes per al bany i sobre l'ús d'eixos espais públics), està redactada només en castellà.
- Que este fet contravé la legislació lingüística vigent i, per tant, atempta contra els drets lingüístics dels ciutadans valencians.

En considerar que la queixa reunia els requisits establits en els articles 12 i 17 de la Llei 11/1988, de 26 de desembre, del Síndic de Greuges, va ser admesa, i li'n vam donar trasllat de conformitat amb el que determina l'article 18.1 de la llei esmentada, a fi de contrastar les al·legacions formulades per la persona interessada i perquè ens remetera informació suficient sobre la realitat d'aquelles i de la resta de circumstàncies concurrents en este supòsit.

La comunicació que vam rebre de l'Ajuntament de Cullera donava compte del següent:

"En contestación a su escrito ref. queixa núm. 104501, anotada al R.E. con el nº (...) en fecha 29-04-2010, en el que solicita información en relación con la queja formulada por D. (...) vecino de Valencia, vengo en informarle que este Ayuntamiento tiene prevista la instalación de carteles informativos de Playas también en Valenciano, no obstante no se dispone a fecha de hoy consignación presupuestaria para tal fin, comunicándole que se está trabajando para ir progresivamente instalando la señalización informativa en las dos leguas cooficiales castellano y valenciano, todo ello con la finalidad de cumplir la normativa lingüística vigente".

L'interessat va formular les alegacions següents:

“En primer lloc, tal com haureu pogut observar, l'ajuntament infringix la Llei 30/1992 pel que fa a la llengua dels procediments, per la qual cosa, malmet formalment els drets d'este ciutadà.

En segon lloc, no estic al corrent del pressupost municipal de Cullera, però com que la legislació que ha infringit no és cap novetat, la infracció es va produir quan van decidir instal·lar uns cartells sense tindre en compte la legislació lingüística vigent (la Constitució espanyola o la Llei 4/1984), normes que tenen algunes dècades de vigència. Eixe fet cert obliga a la desconfiança quant a la veracitat dels propòsits municipals – eixe “*estamos trabajando*”-, si no ho han fet fins ara.

En fi, que espere que prengau les mesures adients per a fer que l'Ajuntament de Cullera resolga estes mancances i adopte les mesures disciplinàries corresponents per a corregir i renyar els càrrecs i funcionaris públics que discriminen lingüísticament els ciutadans valencians”.

Una vegada conculsa la tramitació ordinària de la queixa, passem a resoldre l'expedient amb les dades que hi consten, per la qual cosa li demane que considere els arguments que seguidament li expose i que constituïxen els fonaments de la resolució amb què concloem.

En primer lloc, hem de dir que esta institució és conscient de l'esforç econòmic que comporta, sobretot per als petits ajuntaments, configurar pàgines web oficials, emetre impresos, fullets i publicitat institucional, retolació viària, etc. en les dues llengües cooficials de la Comunitat Valenciana, i que, de vegades, esta actuació és endarrerida davant necessitats més urgents com ara els servicis socials, la dependència, els menors, els ancians, l'educació o petites infraestructures.

No obstant això anterior, el Síndic de Greuges, alt comissionat dels drets fonamentals dels valencians, recollits en el títol I de la Constitució espanyola i en el títol II de l'Estatut d'Autonomia de la Comunitat Valenciana, no pot deixar de fer una reflexió sobre l'adequat respecte als drets lingüístics dels ciutadans i la cooficialitat lingüística vigent a la Comunitat Valenciana.

En primer lloc, hem de prendre com a punt de partida el manament establert en l'article 3r de la nostra Constitució, que disposa que el castellà és la llengua oficial de l'Estat i, al seu torn, assenyala que la resta de llengües espanyoles seran també oficials en les comunitats autònomes respectives, de conformitat amb els respectius estatuts.

Així, la nostra norma fonamental fa ressaltar la riquesa de les diferents modalitats lingüístiques d'Espanya, com a patrimoni cultural que haurà de ser objecte d'especial protecció i respecte.

En connexió amb el que disposa la Constitució espanyola, l'article 5é de l'Estatut d'Autonomia de la Comunitat Valenciana encomana a la Generalitat Valenciana garantir l'ús normal i oficial tant del castellà com del valencià, i d'esta manera s'hi instaura un règim de bilingüisme que imposa als poders públics del territori autònom local l'obligació de conèixer i utilitzar les dos llengües oficials, sense que pugui prevaldre l'una sobre l'altra.

La Llei valenciana 4/1983, de 23 de novembre, d'ús i ensenyament del valencià, dictada com a desplegament del que disposa l'Estatut d'autonomia, estableix, en l'article 2n, que el valencià és la llengua pròpia de la Generalitat Valenciana i de l'Administració pública, com també de la local i de totes les corporacions i institucions públiques que en depenen.

Amb tot això, no hi ha dubte sobre la manifesta obligació de les administracions públiques, tant autonòmiques com locals, d'adequar, des d'un punt de vista lingüístic, les vies o els mitjans de comunicació amb els administrats, i facilitar les relacions mútues a través de l'efectiva i real implantació d'un règim de cooficialitat d'ambdues llengües, tal com estableix tant la Constitució espanyola, l'Estatut d'autonomia i la Llei 4/1983, d'ús i ensenyament del valencià.

Esta cooficialitat ha de quedar palesa en totes les manifestacions de l'Administració pública i ha de bandejar qualsevol forma de discriminació lingüística.

La legislació vigent quant a l'ús del valencià és clara i no admet cap interpretació, i tot i que esta institució reconeix els esforços de l'Administració pública valenciana per a adaptar les seues estructures al règim de cooficialitat lingüística instaurat per la Constitució espanyola i per l'Estatut d'autonomia, no pot sinó cridar l'atenció sobre el fet que la Llei d'ús i ensenyament del valencià està vigent des de fa més de 25 anys i que en el títol tercer reconeix el dret de tots els ciutadans a ser informats pels mitjans de comunicació socials tant en valencià com en castellà i a utilitzar indistintament les dues llengües quan hagen d'usar-les, i, d'una altra banda, la citada Llei d'ús i ensenyament del valencià, en les seues disposicions transitòries estableix un termini de tres anys perquè les distintes àrees de l'Administració valenciana duguen a terme les disposicions d'esta (un termini que s'ha superat a l'excés, si tenim en compte que la LUEV va entrar en vigor l'any 1983), per a adaptar les seues estructures al règim de cooficialitat lingüística.

No obstant això, senyor, en la tramitació de l'expedient de referència ha sorgit una altra qüestió sobre la qual esta institució no pot deixar de pronunciar-se, relativa al fet que el present expedient s'inicia, com vosté sap, com a conseqüència d'un escrit dirigit a esta institució per l'interessat, íntegrament redactat en valencià.

En conseqüència, i com a garantia dels drets reconeguts en la Llei d'ús i ensenyament del valencià, la petició d'informe que els va ser realitzada es va fer en la llengua triada per l'interessat, això és, en valencià. No obstant això, l'informe remés per vosté es troba redactat íntegrament en llengua castellana.

Una de les conseqüències essencials que es deriven dels mandats continguts en la Constitució espanyola, l'Estatut d'autonomia i la Llei d'ús i ensenyament del valencià, és el dret que assistix qualsevol ciutadà, en les seues relacions amb l'Administració, a triar la llengua en què vulga que es produïsquen les comunicacions i la tramitació dels expedients, del qual sorgix el correlatiu deure de l'Administració de respectar esta elecció i d'emprar, al llarg de tot el procediment, l'idioma que haguera estat triat. D'acord amb això, l'article 11 de la Llei d'ús i ensenyament del valencià declara que:

“(…) en aquelles actuacions administratives iniciades a instància de part i en què hi haja altres interessats que així ho manifesten, l'Administració actuant haurà de comunicar-los tot el que els afecte en la llengua oficial que trien, qualsevol que siga la llengua oficial en què s'haguera iniciat. 2. De la mateixa manera, siga quina siga la llengua oficial emprada, en els expedients iniciats d'ofici, les comunicacions i la resta d'actuacions es faran en la llengua indicada pels interessats”.

En el present expedient, però, la remissió de l'informe ha estat en castellà, tot i que la llengua triada pel ciutadà ha estat el valencià, la qual cosa no s'ajusta als mandats legals anteriorment exposats.

De conformitat amb tot el que hem exposat més amunt, **SUGGERIM A L'AJUNTAMENT DE CULLERA** que en pròximes retolacions de les informacions i dels servicis oferits per l'Ajuntament en les seues platges (cartells d'encuny, normes per al bany i sobre l'ús dels espais públics, etc.) adopte les mesures que siguen necessàries perquè estiguen redactats en les dues llengües cooficials de la Comunitat valenciana, de manera que no puga prevaldre una llengua sobre l'altra, ja que allò que ha d'orientar a tots els poders públics autonòmics i locals és salvaguardar la llibertat d'opció lingüística i impulsar l'ús del valencià en tots els àmbits de la vida pública. Així mateix, d'acord amb la normativa citada, hem de **RECORDAR-LI ELS DEURES LEGALS** que la **Constitució espanyola** i la legislació vigent li imposa de respectar els drets lingüístics dels administrats i d'utilitzar en tots els procediments i en qualssevol altres formes de relació amb ells la llengua (castellana o valenciana) triada per ells.

En virtut de l'art. 29.1 de la Llei 11/1988, reguladora del Síndic de Greuges, li recordem el deure de donar compliment al que disposa la legislació vigent sobre l'ús del valencià, d'acord amb el que hem indicat en el cos d'este escrit, la qual cosa se li comunica perquè, en el termini d'un mes, ens remeta l'informe preceptiu en què ens ha d'indicar si accepta la recomanació que li fem o, si s'escau, les raons que considere per a no acceptar-la.

Perquè en prenga coneixement li fem saber, així mateix, que a partir de la setmana següent a la data en què s'ha dictat, la present resolució serà inserida en la pàgina web de la institució.

Atentament,

José Cholbi Diego
Síndic de Greuges de la Comunitat Valenciana